

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

Asianro 295/11.01.00.01/2025

Julkaisupäivä 1.7.2025

Asia **Maatalousyhtymä Heikola, eläinsuojatoiminnan laajentamista koskeva ilmoituspäätös ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaisesta ilmoituksesta, Haapavesi**

ILMOITTAJA

Maatalousyhtymä Heikola
(ent. MTY Ahola Heikki, Jaakko, Mikko ja Tuomas)
Kärsämäentie 168
86600 HAAPAVESI

KOHDE

Eläinsuoja, Maatalousyhtymä Heikola
Kärsämäentie 168
86600 HAAPAVESI

Toiminnan kotipaikka: Haapavesi
Y-tunnus: 0648505-3
Tilatunnus: 071004909
Koordinaatit 7111267 (N) ja 421055 (E), (ETRS-TM35FIN)-järjestelmä

ILMOITUS

Kysymyksessä on olemassa olevan eläinsuojatoiminnan laajentamista koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n mukainen ilmoitus. Tilalla ei ole ennestään ympäristölupaa eikä eläinsuojan ilmoituspäätöstä, koska toiminnan laajuus ei ole niitä edellyttänyt. Tuotannon ja eläinsuojan laajennus on suunnitteilla toteutettavaksi jatkamalla nykyistä lypsypihattoa 10 metriä pohjoiseen ja muuttamalla nykyisen navetan sisäisiä tilajärjestelyjä niin, että tiloissa voidaan pitää jatkossa uudistuseläimet vasikoista hiehoihin ja siirtyä robottilypsyyn.

Lypsykarjanavetan laajennustöiden jälkeen koko navetassa on tilat 86 lypsylehmälle, 18 hiehelle (12-24 kk), 17 lehmävasikalle (6-12 kk) ja 22 alle 6 kuukauden ikäiselle vasikalle.

ILMOITUKSEN KÄSITTELEMISEN PERUSTE

Eläinsuojatoiminta on ilmoituksenvaraista, kun eläinsuoja on ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 4 kohdan 5a) mukaan tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle. Lypsylehmätoiminnalle ilmoituksenvaraisuuden raja on 540 eläinyksikköä. Tilan eläinyksikkömäärä on 1096,0.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN KÄSITTELEVÄ TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 115 a §:n toisen ja neljännen momentin perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain liitteen 4 kohdan 5a) mukaisen vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle tarkoitetun eläinsuojan toimintaa koskevan ilmoituksen. Haapaveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristöterveyslautakunta on siirtänyt (27.3.2019 § 8) toimivallan ympäristönsuojelulain 10a-luvun mukaisessa eläinsuojan ilmoitusmenettelypäätöksessä Haapaveden kaupungin Ympäristöpalvelut Helmelle.

TOIMINNAN SIJAINTI, KAAVOITUSTILANNE, POHJAVESI- JA PINTAVESITILANNE SEKÄ SUOJELUALUETILANNE

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

Toiminta sijoittuu Haapaveden kaupungin keskustaaajamasta maanteitse noin 1,5 km etelään Vattukylän alueelle ilmoituksen tekijän omistamalle tilalle Heikola (71-402-278-12). Alue on Haapaveden yleiskaava 2030:ssa AM-aluetta (maatilojen talouskeskusten alue). Tilan osoite on Kärsämäentie 168, 86600 Haapavesi.

Toiminta ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, Natura 2000 -alueella eikä muulla luonnonsuojelualueella. Lähimmät vesistöt ovat Myllyoja noin 450 metrin etäisyydellä eläinsuojasta luoteeseen sekä Haapajärvi pohjoisessa noin 600 metrin etäisyydellä. Lähin naapuritilan asuinkiinteistö (Ylitähti I, 71-402-278-10) sijaitsee 180 metrin etäisyydellä eläinsuojasta pohjoiseen.

LUVAT

Toiminnalla ei ole aiempaa ilmoituspäätöstä eikä myöskään ympäristölupaa, koska se on alittanut ympäristölupavelvoitteen.

TIIVISTELMÄ ILMOITUKSEN MUKAISESTA TOIMINNASTA

Kysymyksessä on maidontuotantotila. Nykyiset tuotantotilat ovat olleet käytössä jo useita vuosia. Tilalla on nykyisin 60 lypsylehmää, 20 hiehoa (12-24 kk), 7 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 6 alle 6 kuukauden ikäistä vasikkaa. Laajennuksen jälkeen tilalla on 86 lypsylehmää, 18 hiehoa (12-24 kk), 17 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 22 alle 6 kuukauden ikäistä vasikkaa. Näiden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä on 1096,0.

Kaikki lypsylehmät, hiehot ja 6-12 kk vasikat ovat lietelannalla ja alle 6 kuukauden ikäisten vasikoiden lantajärjestelmänä on kuivikelanta. Sekä lietelanta että kuivikelanta käytetään tilalla peltolannoitteena.

Tilakeskuksessa on kelluvalla turvekatteella varustettu 1371 m³:n betonirakenteinen lietesäiliö. Lisäksi tilalla on käytössä vuokrattuja lietesäiliöitä yhteensä 1513 m³, joista osa on luontaisesti kuorettuvia ja osa katettuja. Tilalla on käytössä vuokrattu kattamaton 678 m³:n betonirakenteinen kuivalantala. Lietekuilujen hyötytilavuus tilakeskuksessa on noin 352 m³.

Laajennuksen yhteydessä ei rakenneta uusia lantavarastoja.

Kokonaiseläinyksikkömäärä laajennuksen jälkeen on 1096,0 ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 3 mukaisilla eläinyksikkökertoimilla laskettuna. Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) liitteen 1 mukainen vähimmäisetäisyys lähimpään hajun perusteella häiriintyvään kohteeseen on kyseisellä eläinyksikkömäärällä 150 metriä silloin, kun lietelantaloissa on käytössä kelluva kate tai vastaava päästövähennysteknologia. Etäisyysvaatimus täyttyy.

Tilalla on käytettävissä lannanlevitykseen omaa peltoa 79,32 hehtaaria ja vuokrapeltoa 93,76 hehtaaria eli lannanlevitykseen käytettävää peltoa on yhteensä 173,08 hehtaaria. Tilakeskuksessa on kaksi 5000 litran kaksoisvaipallista polttoainesäiliötä asianmukaisin suojavarustein.

Tilalla on käytössä Haapaveden kaupungin vesijohtovesi ja veden kulutus on noin 4 m³/vrk. Eläinsuojassa on vesivessa, jonka jätevesi johdetaan umpisäiliöön ja toimitetaan jätevedenpuhdistamolle.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta ilmoituksessa todetaan, että lietelanta pyritään levittämään sijoittamalla/multaamalla ja hajalevitystä käytetään ainoastaan poikkeustapauksissa. Ruokinnassa käytettävät säilörehut analysoidaan ennen syöttöä. Tilalla on 20 kWp aurinkosähköjärjestelmä.

Tilalla tunnistettuja ympäristöön kohdistuvia riskejä ja niihin suunniteltuja toimia ovat muun muassa seuraavat: Keskeisin riski on lantavarastojen kunto ja niiden täyttöaste, joiden

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

hallinta estää suorien valumien syntyminen. Lypsyrobotin käyttöönoton yhteydessä tilalle asennetaan automaattiaggregaatti.

Toiminnan päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön ilmoituksessa todetaan seuraavaa: Toiminnan ympäristövaikutukset esiintyvät tavanomaisina ja alueelle tyypillisinä. Merkittävin ympäristövaikutus on satunnainen hajuhaitta lietesäiliön sekoituksen ja lannan siirtokuljetusten yhteydessä.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo ja siitä tiedottaminen

Ilmoitus on saapunut Ympäristöpalvelut Helmeen 19.3.2025. Ilmoituksen vireillä- ja nähtävilläolosta on kuulutettu ja kuulutus ja ilmoitusasiakirjat on pidetty yleisesti nähtävänä Haapaveden kaupungin verkkosivuilla 23.5.-30.6.2025. Naapurikiinteistöjen (600 metrin etäisyydellä) omistajille ja haltijoille on lähetetty 21.5.2025 kirjallisesti tieto ilmoituksen nähtävillä olostä.

Lausunnot, naapurinkuulemisvastaukset, muistutukset ja mielipiteet

Lausunto on pyydetty Haapaveden kaupungin terveydensuojeluviranomaista edustavalta Ympäristöpalvelut Helmeltä.

Ympäristöpalvelut Helmi, 12.6.2025 saapunut lausunto (nro 94/2025):

"Laajennuksen jälkeen kyseisellä eläinyksikömmäärällä ja lietteenkäsittelytoiminnoilla vähimmäisetäisyysvaatimus (150 m) häiriintyiin kohteisiin täydy. Toiminta ei sijaitse eikä lantaa levitetä luokitellulla pohjavesialueella. Terveysuojeluviranomaisen tietojen mukaan tilan lähistöllä ei ole yleisessä käytössä olevia talousvesikaivoja.

Ilmoituksen mukaan tilalla on huomioitu toiminnan aiheuttamia riskejä sekä varautuminen häiriötilanteisiin. Varavesilähteenä toimii tilan oma kaivo. Tilalla on 20 kWp aurinkosähköjärjestelmä. Lypsyrobotin käyttöönoton yhteydessä tilalle asennetaan automaattiaggregaatti.

Lausuntomateriaalin mukaan toiminnasta ei aiheudu naapurustoon haju-, melu- ja pölyhaittoja. Toimijan tulee huomioida naapureiden sijainti tilaan sekä toimintoihin nähden ja järjestää toiminta siten, että naapureille ei aiheudu toiminnasta terveyshaittaa tai kohtuutonta rasitusta. Toiminnassa tulee huomioida parhaat käytettävissä olevat tekniikat ja menetelmät haju-, melu- ja pölyhaittojen minimoimiseksi.

Toiminnassa syntyvien jätteiden säilyttäminen, kerääminen, käsittely ja hyödyntäminen sekä jäteveden johtaminen ja käsittely on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu haju- ja terveyshaittaa. Jätehuollon järjestämisessä tulee noudattaa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

Terveysuojelulain mukaan elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään.

Elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Ottaen huomioon olemassa olevan toiminnan, ilmoituksen mukaisesta toiminnasta ei todennäköisesti aiheudu terveydensuojelulain mukaista terveyshaittaa."

Mielipiteitä tai muistutuksia ei tullut ilmoituksen kuulutusaikana.

Ilmoituksen tekijän kuuleminen

Ilmoituksen tekijän kuulemista annetun lausunnon johdosta ei katsottu tarpeelliseksi.

ASIAN RATKAISU

Ympäristöpalvelut Helmi hyväksyy Maatalousyhtymä Heikolan tekemän ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaisen ilmoituksen siinä esitetyn mukaiseen ja laajuiseen eläinsuojatoiminnan laajentamiseen Haapavedellä tilalla Heikola (kiinteistötunnus 71-402-278-12) tämän ilmoitus päätöksen mukaisesti seuraavin määräyksin. Tämän päätöksen

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu toimenpitein estettävää tai ympäristönsuojelulain mukaisesti korvattavaa vahinkoa.

1. Toiminnassa tulee noudattaa koko ajan valtioneuvoston asetusta ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019), jossa on säädetty eläinsuojien sijainnista ja yleisistä ympäristönsuojeluvaatimuksista.

2. Toimintaa on harjoitettava Maatalousyhtymä Heikolan 19.3.2025 tekemän eläinsuojatoimintaa koskevan ilmoituksen mukaisesti, ellei näissä määräyksissä toisin määrätä. Ilmoitus ja sen asiakirjat ovat tämän päätöksen liitteenä. Eläinmäärää ja -jakaumaa voidaan muuttaa edellyttäen, että kokonaiseläinyksikkömäärä 1096,0 ei kasva ilmoitetusta, jonka mukaan eläinsuojissa on 86 lypsylehmää, 18 hiehoa (12-24 kk), 17 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 22 alle 6 kk:n ikäistä vasikkaa.

3. Eläinsuojatoiminta kokonaisuudessaan tulee järjestää sellaiseksi, että siitä ei aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, haju-, melu- tai pölyhaittaa, roskaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Alue on pidettävä hyvässä järjestyksessä ja sen yleisestä siisteydestä on huolehdittava jatkuvasti.

4. Eläinsuojassa muodostuva lietelanta, kuivikelanta sekä toiminnassa syntyvät pesu- ja jätevedet tulee varastoida vesitiiviiksi rakennetuissa nykyisissä lietteen ja kuivikelannan varastoissa.

Toiminnanharjoittajan tulee määräys 6:n mukaisessa vuosittaisessa lantavarastojen tarkastuksessa kiinnittää erityistä huomiota vesitiivisyyteen. Mikäli tarkastuksessa havaitaan merkkejä vuodoista, halkeamista tai muista vaurioista, tulee asiasta ilmoittaa välittömästi valvontaviranomaiselle.

Myös lietelannan varastotilaksi vuokrattavien lietesäiliöiden ja eläinsuojan pohjarakenteiden tulee olla vesitiiviitä. Rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaiset, ettei lannan tai orgaanisten lannoitevalmisteiden siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana pääse nesteitä tai lantaa ympäristöön.

5. Lietelannan, pesuvesien sekä kattamattomiin lietesäiliöihin satavan sadeveden 12 kuukauden varastotilaa tulee olla käytettävissä vähintään toiminnan edellyttämä määrä laidunnusaika huomioon otuna. Kuivikelannan 12 kuukauden varastointitilaa tulee olla käytettävissä vähintään toiminnan edellyttämä määrä. Lietesäiliöiden ja kuivalantalalan ulkopuolella tulee olla kovapintainen alusta, joka kestää koneiden painon ja liikkumisen ja jolta voidaan tarvittaessa kerätä varissut tai imeytynyt lanta talteen.

6. Eläinsuojan rakenteiden ja käytön tulee estää lannan tai niistä johtuvien valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin. Eläinsuojan katoilta kertyvät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan varasto- ja käsittelytilojen ulkopuolelle. Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla lietelannan ja kuivikelannan alustojen kuntoa ja viivytyksettä korjata mahdolliset niissä havaitut puutteet ja vauriot. Lantavarastot on tyhjennettävä ja tarkastettava perusteellisesti vähintään vuosittain.

7. Eläinsuojan sosiaalityötilojen WC-vedet on johdettava suljettuun säiliöön ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on käsiteltävä valtioneuvoston asetuksen talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) mukaisesti kuten ilmoituksessa on esitetty.

8. Lannanlevityspeltoaloista on oltava ajantasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle. Lannan levitykseen soveltuvaa peltoalaa tulee

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

olla vähintään 77,07 hehtaaria. Lannan peltolevityksissä tulee noudattaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (1250/2014) ja sen muutoksia, ellei määräyksissä jäljempänä muuta vaadita. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pelloilla.

9. Lannan kuormaus ja kuljetus tulee hoitaa tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, että lietettä tai lantaa ei pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja että siitä ei aiheudu kohtuutonta haittaa tien varrella asuville asukkaille ja muille tien käyttäjille. Mikäli lietettä tai lantaa pääsee valumaan kuljetusteille, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Lannan levitys tulee hoitaa siten, että naapureille ja lannan levitysalojen lähellä asuville ei aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa. Muualle kuin kasvustoon levitetty lanta tulee mullata mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa levityksestä.

10. Lantaa ei saa levittää routaantuneeseen, lumipeitteiseen eikä veden kyllästämään maahan. Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levitys pellolle on kielletty marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Lannan levittämisen kieltoajasta voidaan kuitenkin poiketa marraskuun loppuun asti tilanteissa, joissa lantaa ei ole voitu hyödyntää lannoitteena pellolla kasvukauden aikana poikkeuksellisen sääolosuhteen vuoksi eli silloin, kun pitkään jatkuneiden runsaiden sateiden ja vähäisen haihdunnan vuoksi pellon märkyys on estänyt lannan syyslevityksen viimeistään lokakuussa. Lannan levittämisen kieltoajasta poikkeamisesta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lokakuun loppuun mennessä. Kasvipeitteisenä talven yli pidettävälle peltolohkoille lantaa ja orgaanista lannoitevalmistetta saa syyskuun 15. päivästä eteenpäin levittää vain sijoittamalla, ellei kyseessä ole syksyllä kylvettävän kasvin kylvöä edeltävä lannan levitys.

11. Lannoitus on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Seuraavan viiden metrin vyöhykkeellä vesistöstä lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden pintalevitys on kielletty, ellei peltoa muokata vuorokauden kuluessa levityksestä. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen vyöhyke, jota ei lannoiteta lannalla ja orgaanisilla lannoitevalmisteilla. Lietelannan ja nestemäisten orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen muulla tavoin kuin sijoittamalla on kielletty pellolla, jonka kaltevuus on vähintään 15 %.

12. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätehuolto tulee hoitaa Haapaveden kaupungissa kulloinkin voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä noudattaen. Lajitellut hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten muovit, pahvi, metalli ja paperi, tulee toimittaa hyödynnettäväksi asianmukaisen luvan omaavalle vastaanottajalle tai käsittelijälle ja hyötykäyttöön kelpaamaton jäte loppusijoitettavaksi asianmukaisen luvan omaavaan laitokseen tai paikkaan. Vaaralliset jätteet, kuten jäteöljyt, loisteputket, akut ja käyttökelvottomat torjunta- ja säilöntäaineet, tulee kerätä erilleen ja toimittaa vastaanottopisteeseen, jolla on lupa ottaa vastaan vaarallisia jätteitä. Jätteitä ei saa haudata eikä polttaa.

13. Polttonesteet, kemikaalit ja öljyt on varastoitava ja käsiteltävä tilalla siten, että siitä ei aiheudu terveyshaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, kohtuutonta hajuhaittaa tai maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle. Polttoneste- ja öljysäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan tulee olla tiiviitä ja säiliöt tulee sijoittaa riittävän kauas vesistöistä ja ojista. Polttoainesäiliöt tulee varustaa lukituksella, ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteella. Kaksoisvaippalliset säiliöt voivat olla ilman erillistä suoja-allasta. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla,

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

jossa on reunallinen suojarakenne.

14. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä vuosittain seurantatietoja eläinsuojan toiminnasta. Seuraavat seurantatiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan ja pyydettyä esitettävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle:

- eläinten määrä
 - vuosittain muodostuva lannan kuutiometrimäärä eläinlajeittain ja lantatypeittäin
 - lannan toimituspaikat tai vastaanottajat ja lannan toimittamisen eläinlajeittain ja lantatypeittäin
 - uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja
- ajankohdat
- sopimukset
- haudattujen
ajankohdat
- ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettavien ja kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten

Toiminnanharjoittajan tulee raportoida vuosittain helmikuun loppuun mennessä ensisijaisesti sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä, eläinten määrästä ja lannanlevitykseen käytettävissä olevasta peltopinta-alasta Ympäristöpalvelut Helmen tarkemmin ohjeistamalla tavalla. Ensimmäinen raportoitava vuosi on 2026.

Ympäristöpalvelut Helmi liittää toiminnan ympäristönsuojelulain mukaiseen määräaikaistarkastusten ja säännöllisen valvonnan piiriin.

15. Vahinko- ja onnettomuustilanteista, joista on aiheutunut tai voi aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, tulee välittömästi ilmoittaa palo- ja pelastusviranomaiselle sekä Ympäristöpalvelut Helmelle.

16. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava toimintaan soveltuvan tekniikan käyttöönottoon, mikäli se vähentää toiminnasta ympäristöön kohdistuvan kuormituksen määrää.

17. Toiminnan laajentuessa tai muuttuessa oleellisesti on siitä ilmoitettava hyvissä ajoin ennen muutoksen tapahtumista valvontaviranomaiselle Ympäristöpalvelut Helmelle. Olennainen muutos voi olla esimerkiksi lypsykarjanavetan laajentaminen, toiminnanharjoittajan vaihtuminen, eläinten määrässä tapahtuva muutos tai ympäristön pilaantumisriskiin vaikuttava muutos. Mikäli toiminta muuttuu tai laajenee, on toiminnalle tarvittaessa tehtävä uusi, ympäristönsuojelulain 10a-luvun mukainen kirjallinen ilmoitus tai selvitettävä, edellyttääkö laajentuva toiminta ympäristöluvan.

Mahdollisista toiminnan muutoksista, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava etukäteen Ympäristöpalvelut Helmelle. Toiminnan lopettamisen yhteydessä on ympäristö siistittävä viipymättä ja toiminnasta jääneet jätteet toimitettava hyväksyttävään vastaanottoon. Tarvittaessa myös maaperän pilaantuneisuus on tutkittava. Toiminnan loppumisen yhteydessä toiminnanharjoittajan on sovittava lopputarkastuksen pitämisestä ilmoituspäätöksen valvontaviranomaisen kanssa.

PERUSTELUT

Päätöksen perustelut

Kysymyksessä on Maatalousyhtymä Heikolan olemassa olevan eläinsuojatoiminnan laajentamista koskeva ilmoituspäätös. Toiminnalla ei ole ennestään ympäristölupaa eikä

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

eläinsuojan ilmoituspäätöstä, koska toiminnan laajuus ei ole niitä edellyttänyt. Tila on maidontuotantotila. Tilalla on laajennuksen jälkeen 86 lypsylehmää, 18 hiehoa (12-24 kk), 17 lehmävasikkaa (6-12 kk) ja 22 alle 6 kuukauden ikäistä vasikkaa. Näiden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä on 1096,0.

Valtioneuvoston asetuksen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) liitteen 1 mukainen vähimmäisetäisyys lähimpään hajun perusteella häiriintyvään kohteeseen on kyseisellä eläinyksikkömäärällä 150 metriä silloin, kun lietelantaloissa on käytössä kelluva kate tai vastaava päästövähennysteknologia. Asetuksen mukainen etäisyysvaatimus täyttyy. Ilmoituksen mukainen toiminta täyttää valtioneuvoston asetuksessa (138/2019) ilmoituksenvaraisista eläinsuojista asetetut minimivaatimukset toiminnan sijoittumisen, hajupäästöjen rajoittamisen, lannan hyödyntämisen, jätevesien käsittelyn, rehujätteiden käsittelyn ja kuolleiden eläinten käsittelyn sekä toiminnan seurannan ja raportoinnin osalta. Toiminnan ei katsota aiheuttavan myönteisen ilmoituspäätöksen esteenä olevaa terveyshaittaa, haittaa luonnolle ja sen toiminnoille, ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä tai ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä. Toiminnan ei katsota myöskään aiheuttavan maan, pinta- tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huononemista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta rasitusta naapurikiinteistöissä. Määräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Toiminnanharjoittajalla on toiminnan edellyttämä asiantuntemus ja edellytykset hankkia tarvittaessa lisäasiantuntemusta toimintansa tueksi.

YKSILÖITY VASTAUS ANNETTUUN LAUSUNTOON

- Ympäristöpalvelut Helmi/Haapaveden kaupungin terveydensuojeluviranomainen, lausunto 12.6.2025 (nro 94/2025):

Etäisyysvaatimukset: Lausunnossa todettu vähimmäisetäisyysvaatimuksen (150 m) täyttyminen on huomioitu päätöksen perusteluissa ja toiminnan hyväksymisessä.

Pohjavesitilanne: Lausunnossa todettu, ettei toiminta sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä lähistöllä ole yleisessä käytössä olevia talousvesikaivoja, on huomioitu päätöksen perusteluissa.

Riskien hallinta ja varautuminen: Lausunnossa mainittu riskien huomioiminen, varavesilähde, aurinkosähköjärjestelmä ja automaattiaggregaatti on huomioitu päätöksen toiminnan kuvauksessa ja perusteluissa.

Haju-, melu- ja pölyhaittojen ehkäisy: Lausunnossa esitetyt vaatimukset naapureiden huomioimisesta ja parhaiden tekniikoiden käytöstä on huomioitu **määräyksissä 3, 9 ja 16**.

Jätteiden ja jätevesien käsittely: Lausunnossa esitetyt vaatimukset jätteiden käsittelystä ja jätehuoltomääräysten noudattamisesta on huomioitu **määräyksissä 7 ja 12**.

Lantavarastojen vesitiiviys ja valumavesien ehkäisy: Lausunnon mukaiset vaatimukset lantavarastojen asianmukaisuudesta on huomioitu **määräyksissä 4, 5 ja 6**.

Yleinen arvio terveyshaitan puuttumisesta: Lausunnon myönteinen kannanotto toiminnan hyväksyttävyydestä terveydensuojelullisesta näkökulmasta tukee päätöksen perusteluja ja toiminnan hyväksymistä.

Lausunto oli kokonaisuudessaan myönteinen ilmoituksen mukaiselle toiminnalle, ja sen esittämät näkökohdat on huomioitu päätöksen määräyksissä ja perusteluissa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

- Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019)

ympäristötarkastaja	01.07.2025	§ 10/2025
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-11, 14-17, 19-20, 22-23, 39a, 42-44, 52-53, 58, 62, 66, 70, 83 1.mom., 85, 87-88, 10a luku, 123, 134, 155, 168, 170, 172, 190-191, 205, 223 §, liitteet 3-4 - Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3-4 §, 3. luku, 28-29 § - Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920 ja muutos 90/2000) 17 § - Jätelaki (646/2011) 2, 5, 6, 8, 12-13, 15-17, 29, 72-73, 91, 118, 119-123 § - Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 33 § - Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) ja asetuksen muutos (1261/2015) - Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017) - Terveystensuojelulaki (763/1994) - Haapaveden kaupungin ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksa (voimassa 1.4.2024 alkaen, Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta 29.2.2024 § 9) - Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymät jätehuoltomääräykset 21.6.2022 § 3		

Edellisten säädösten lisäksi määräyksiä määrättäessä on sovellettu:

- Ympäristöministeriön julkaisuja 2021:17, Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Ilmoituspäätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen ja muuttamiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain 10 a-luvussa säädettyä ilmoitusmenettelyä, mikäli laajentaminen tai muuttaminen ei edellytä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesti ympäristölupaa. Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän ilmoituspäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai näistä poikkeavia säännöksiä ilmoituspäätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, asetusta on luvan tai ilmoituspäätöksen estämättä noudatettava.

Tämä päätös raukeaa, mikäli toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa ilmoituspäätöksen lainvoimaiseksi tulosta tai mikäli toiminta on ollut keskeytyneenä yhtäjaksoisesti vähintään viisi vuotta.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Ei korvattavia päätöksiä.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN MUKAISEN TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Ilmoituspäätöksen mukaista toimintaa saa jatkaa noudattaen siinä annettuja määräyksiä.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN NOUDATTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Ilmoituspäätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

ILMOITUSPÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan 1.7.2025 Haapaveden kaupungin verkkosivuilla Internet-osoitteessa www.haapavesi.fi Kuulutukset-kohdassa. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen 8.7.2025.

Päätös: - Maatalousyhtymä Heikola

Jäljennös päätöksestä: -Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
-Ympäristöpalvelut Helmi/Haapaveden kaupungin terveystensuojelu-viranomainen

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

Ilmoitus päätöksestä: -Ilmoituksesta tiedon saaneet**ILMOITUSPÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU**

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **1 600 euroa**. Maksu määräytyy Haapaveden kaupungin ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksapäätöksen (voimassa 1.4.2024 alkaen) maksutaulukon kohdan "Ympäristönsuojelulain (527/2014) 10a-luvun mukaisen yleisen ilmoitusmenettelyn alaisten toimintojen ilmoituspäätösten käsittely" kohta 4a):n *"eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 100 lypsylehmälle, vähintään 100 ja alle 200 lihanaudalle, vähintään 130 ja alle 250 emolehmälle, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, vähintään 100 ja alle 400 täysikasvuiselle emakolle, vähintään 250 ja alle 1200 lihasialle, vähintään 4 000 ja alle 15 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 ja enintään 40 000 broilerille"* mukaan.

Lisäksi ilmoituspäätöksen haltijan on maksettava ilmoituspäätöksen voimassaoloajan kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen ympäristönsuojelulain edellyttämään valvontaohjelmaan perustuva ilmoituksenvaraisen toiminnan määräaikaistarkastuksen valvontamaksu (650 euroa). Eläinsuoja on luokiteltu ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa riskiluokkaan III, jolloin se tarkastetaan vähintään kerran viidessä vuodessa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuunottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa ja toimittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

LIITTEET -Maatalousyhtymä Heikola, eläinsuojatoimintaa koskeva ilmoitus 19.3.2025
-Valitusosoitus

Jakelu -Maatalousyhtymä Heikola
-Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus
-Haapaveden kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Tiedoksi -Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta

Päiväys ja allekirjoitus Haapavesi 01.07.2025

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Haapaveden kaupungin asianhallintajärjestelmässä.

Teka Paulos
ympäristötarkastaja

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä perittävästä maksusta saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella hallintovalituksella.

VALITUSAIKA

Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu Haapaveden kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy...**

VALITUSOIKEUS on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUS

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut; sekä
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Yhteystietona on ilmoitettava myös sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

ympäristötarkastaja

01.07.2025

§ 10/2025

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, valtakirja.

VALITUKSEN TOIMITTAMINEN

Valitus liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteella:

Postiosoite:	Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 65100 Vaasa
Aukioloaika:	ma-pe 8-16.15
Sähköposti:	vaasa.hao(at)oikeus.fi
Puhelin:	vaihde 029 56 42611, kirjaamo 029 56 42780
Faksi:	029 56 42760

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet> Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa (tuomioistuinmaksulaki 1455/2015). Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

PÖYTÄKIRJA

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan ja Ympäristöpalvelut Helmen kirjaamosta.

Postiosoite:	Rynnäkkötie 1, 3. krs, 86600 Haapavesi
Käyntiosoite:	Rynnäkkötie 1, 3. krs, 86600 Haapavesi
Sähköpostiosoite:	mes_ymparistoterveyslautakunta@haapavesi.fi
Puhelinnumero:	044 7591 471 ja 044 7591 154
Kirjaamon aukioloaika	maanantaista perjantaihin 8.00 – 16.00